

Localized by:

AGRICULTURAL TRAINING INSTITUTE

Regional Training Center-13

Los Angeles, Butuan City
Mobile Nos.: 09369010366 | 09293546355
e-Mail: aticaraga@yahoo.com
URL: <http://www.ati.da.gov.ph/ati-13>

Reproduced by:

AGRICULTURAL TRAINING INSTITUTE

Regional Training Center-10

Poblacion, El Salvador City, Misamis Oriental

   @atinorthmin rtc10.dcc@ati.da.gov.ph

 www.ati.da.gov.ph/ati-10

Farmers Contact Center

TEXT: 09209462474

CALL: (02) 8982-2474

TOLL FREE: 1-800-10-982-2474

RCEF

RICE COMPETITIVENESS ENHANCEMENT FUND
SEED | MECHANIZATION | CREDIT | EXTENSION

GIYA SA MGA MAG-UUMA

Bilang pangunahing pagkain sa bansa, napakahalaga ng bigas sa buhay ng mga Pilipino. Ang pagpapatupad ng Rice Tariffication Law (RTL) ang magbibigay daan sa gobyerno para makamit ang kasapatan ng bigas sa bansa.

Sa pamamagitan ng RTL, malayang maka-aangkat at makaluluwas ang bigas sa bansa sapagkat mapapalitan ang quantitative restriction ng sistema ng purong pagbubuwis o taripa. Aamyendahan din nito ang Agricultural Tariffication Act of 1996 na nagbubukod sa bigas bilang kalakal na hindi saklaw ng sistema ng purong pagbubuwis. Ito ay lubusang pagtupad sa ating kasunduan sa World Trade Organization noong 1995.

Para makasabay ang ating mga magsasaka sa liberalisasyon ng kalakalan, kailangan nating mapabuti ang kanilang mga ani at kita. Mayroon tayong Rice Competitiveness Enhancement Fund (RCEF) para magawa ito.

Sampung bilyong piso (P10B) kada taon ang ilalaan sa RCEF sa susunod na anim na taon simula ngayong 2019. Ang pondong ito ay ibibigay sa mga magsasaka sa pamamagitan ng pamamahagi ng mga de-kalidad na binhi, makinarya, pautang, at mga pagsasanay sa pagsasaka.

Ganun din, kung ang malilikom na taripa ay higit pa sa P10B, ang sobra nito ay ilalaan sa susunod na taon para naman sa tulong pinansyal, pagpapatitulo ng mga lupang sakahan, pagsiseguro ng mga pananim o expanded crop insurance program, at crop diversification program.

“ Sa pamamagitan ng RCEF, inaasahang mapatataas natin ang antas ng kasanayan sa pagsasaka at pamumuhay ng ating mga magsasaka na ating mga katuwang sa pagtamo ng kasapatan ng bigas. Ang kanilang tagumpay ay magbibigay daan para magkaroon ang bawat Pilipino ng abot-kaya, ligtas, at masustansyang bigas o kanin sa hapag.”

- Manong Willie Dar
Kalihim, Kagawaran ng Pagsasaka

Mga Ahensya nga Nagpatuman sa RCEF

Department of Agriculture

Agricultural Training Institute

Bureau of Plant Industry

Philippine Center for Postharvest Development and Mechanization

Philippine Rice Research Institute

Technical Education and Skills Development Authority

Land Bank of the Philippines

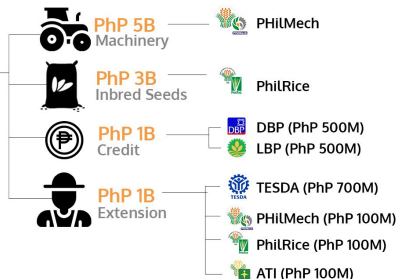

Development Bank of the Philippines

Upat ka mga programa sa RCEF (Four Key Programs of RCEF)

- 1 Makinarya ug kagamitang pang-uma
- 2 IPagpalambo, pagpadaghan ug pagpromotar sa mga binhi sa humay
- 3 Gipalapdan nga pagpahulam isip tabang sa mga mag-uuma sa humay
- 4 Pagpalapad sa mga extension service

Php 10 Billion
(annual for 6 years)

No. of Farm Parcels: _____		Agrarian Reform Beneficiary (ARB): ☐ Yes ☐ No				
FARM PARCEL NO.	FARM LAND DESCRIPTION	CROP/COMMODITY <i>(Rice/Corn/HVC/ Livestock/Poultry/ Agri-fishery)</i> <i>For Livestock & Poultry (specify type of animal)</i>	SIZE (ha)	NO. OF HEAD <i>(For Livestock and Poultry)</i>	FARM TYPE **	ORGANIC PRACTITIONER (Y/N)
1	Location (Barangay & Municipality): _____					
	Total Farm Area: _____ ha *Ownership Document No.: ☐ Registered Owner ☐ Others: _____ ☐ Tenant (Name of Land Owner: _____) ☐ Lessee (Name of Land Owner: _____)					
2	Location (Barangay & Municipality): _____					
	Total Farm Area: _____ ha *Ownership Document No.: ☐ Registered Owner ☐ Others: _____ ☐ Tenant (Name of Land Owner: _____) ☐ Lessee (Name of Land Owner: _____)					
3	Location (Barangay & Municipality): _____					
	Total Farm Area: _____ ha *Ownership Document No.: ☐ Registered Owner ☐ Others: _____ ☐ Tenant (Name of Land Owner: _____) ☐ Lessee (Name of Land Owner: _____)					
OWNERSHIP DOCUMENT *		FARM TYPE **				
1. Certificate of Land Transfer 2. Emancipation Patent 3. Individual Certificate of Land Ownership Award (CLOA) 4. Collective CLOA 5. Co-ownership CLOA		6. Agricultural sales patent 7. Homestead patent 8. Free Patent 9. Certificate of Title or Regular Title 10. Certificate of Ancestral Domain Title 11. Certificate of Ancestral Land Title 12. Tax Declaration			1 - Irrigated 2 - Rainfed Upland 3 - Rainfed Lowland <i>(NOTE: not applicable to agri-fishery)</i>	
I hereby declare that all information indicated above are true and correct, and that they may be used by Department of Agriculture for the purposes of registration to the Registry System for Basic Sectors in Agriculture (RSBSA) and other legitimate interests of the Department pursuant to its mandates.						
_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____
DATE	PRINTED NAME OF APPLICANT	SIGNATURE OF APPLICANT	THUMBMARK			
VERIFIED TRUE AND CORRECT BY:						
_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____
SIGNATURE ABOVE PRINTED NAME / DATE BARANGAY CHAIRMAN	SIGNATURE ABOVE PRINTED NAME / DATE CITY/MUNICIPAL AGRICULTURE OFFICE	SIGNATURE ABOVE PRINTED NAME / DATE CAFC/MAFC CHAIRMAN				

DATA PRIVACY POLICY

The collection of personal information is for documentation, planning, reporting and processing purposes in availing agricultural related interventions. Processed data shall only be shared to partner agencies for planning, reporting and other use in accordance to the mandate of the agency. This is in compliance with the Data Sharing Policy of the department.
You have the right to ask for a copy of your personal data that we hold about you as well as to ask for it to be corrected if you think it is wrong. To do so, please contact <Contact Person and Contact Details>.

THIS FORM IS NOT FOR SALE

VERIFIED TRUE AND CORRECT BY:						
_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____
SIGNATURE ABOVE PRINTED NAME / DATE BARANGAY CHAIRMAN	SIGNATURE ABOVE PRINTED NAME / DATE CITY/MUNICIPAL AGRICULTURE OFFICE	SIGNATURE ABOVE PRINTED NAME / DATE CAFC/MAFC CHAIRMAN				

SEED PROGRAM

Rice seed development, propagation, and promotion

MGA BENIPISYARYO

Mga mag-uuma nga nakalista sa Registry System for Basic Sectors in Agriculture (RSBSA) ug mga mag-uuma nga myembro sa mga kooperatiba ug mga asosasyon nga gi-ila sa Department of Agriculture (DA). Kini ang mga musonod nga sumbanan:

Indibidwal nga Mag-uuma

- Kinahanglan nga nakalakip sa DA-updated RSBSA
- Kinahanglan nga myembro sa mga gi-ila nga DA Farmer Organization (FO)
- Kinahanglan nga ang maong basakan nahimutang sa mga napiling munisipalidad.

Farmer Organization (FO)

- Kinahanglan nga accredited sa DA o sa bisan unsang ahensya sa gobyerno nga gi-ila sa DA
- Kinahanglan nga ang mga mag-uuma nga sakop niini maglangkob ug 20 ektaryas nga basakan pataas sulod sa usa ka cluster ngadto sa usa o duha ka magkasikbit nga barangay.

UNSAON PAG-AVAIL SA MGA LIBRENG BINHI?

1

Moadto sa registration booth, ihatag ang balido nga ID nga adunay hulagway, ug i-check ang pangalan sa master list. Kung nalista, padayun sa ikaduhang lakang.

2

Paglinya subay sa imong napili nga barayti sa humay. Sulati ang *acknowledgement form* ug *name tag*.

3

Motambong sa technical briefing sumala sa gitakda nga schedule.

4

Ipakita ang name tag aron ma claim ang binhi ug magpahulagway uban sa sako samtang gigunitan ang name tag ug certified seed tag. Sulati ang customer satisfaction form ug ihatag pagbalik ang name tag.

ANI AT KITA RSBSA ENROLLMENT FORM

REGISTRY SYSTEM FOR BASIC SECTORS IN AGRICULTURE (RSBSA)

ENROLLMENT: New Existing

Reference/Control No.: _____

2x2
PICTURE

PHOTO TAKEN
WITHIN 6 MONTHS

PART I: PERSONAL INFORMATION

SURNAME _____		FIRST NAME _____	
MIDDLE NAME _____		EXTENSION NAME _____	
		SEX: ☐ Male ☐ Female	
ADDRESS _____		_____	
HOUSE/LOT/BLDG. NO. _____		STREET/SITIO/SUBDV. _____	
MUNICIPALITY/CITY _____		PROVINCE _____	
		REGION _____	
CONTACT NUMBER: _____		HIGHEST FORMAL EDUCATION:	
		☐ None ☐ Elementary ☐ High School ☐ Vocational ☐ College ☐ Post Graduate	
DATE OF BIRTH: _____		PLACE OF BIRTH: _____	
M M D D Y Y Y Y			
RELIGION: _____		PERSON WITH DISABILITY (PWD): ☐ Yes ☐ No	
CIVIL STATUS: ☐ Single ☐ Married ☐ Widowed ☐ Separated		4P's Beneficiary? ☐ Yes ☐ No	
NAME OF SPOUSE IF MARRIED: _____		Member of an Indigenous Group? ☐ Yes ☐ No	
MOTHER'S MAIDEN NAME: _____		If yes, specify: _____	
HOUSEHOLD HEAD? ☐ Yes ☐ No		With Government ID? ☐ Yes ☐ No	
If no, name of household head: _____		Specify ID number if yes: _____	
Relationship: _____		Member of any Farmers Association/Cooperative? ☐ Yes ☐ No	
No. of living household members: _____		If yes, specify: _____	
No. of male: _____ No. of female: _____		PERSON TO NOTIFY IN CASE OF EMERGENCY: _____	
		CONTACT NUMBER: _____	

PART II: FARM PROFILE

MAIN LIVELIHOOD ☐ FARMER ☐ FARMWORKER/LABORER ☐ FISHERFOLK	
<p>For farmers:</p> <p>Type of Farming Activity</p> ☐ Rice ☐ Corn ☐ Other crops, please specify: _____ ☐ Livestock, please specify: _____ ☐ Poultry, please specify: _____	<p>For farmworkers:</p> <p>Kind of Work</p> ☐ Land Preparation ☐ Planting/Transplanting ☐ Cultivation ☐ Harvesting ☐ Others, please specify: _____
<p>For fisherfolk:</p> <p>The Lending Conduit shall coordinate with the Bureau of Fisheries and Aquatic Resources (BFAR) in the issuance of a certification that the fisherfolk-borrower under PUNLA/PLEA is registered under the Municipal Fisherfolk Registration (FishR).</p> <p>Type of Fishing Activity</p> ☐ Fish Capture ☐ Fish Processing ☐ Aquaculture ☐ Fish Vending ☐ Gleaning ☐ Others, please specify: _____	
Gross Annual Income Last Year: Farming: _____ Non-farming: _____	

Registry System for Basic Sectors in Agriculture (RSBSA) ENROLLMENT CLIENT'S COPY

Reference/Control No.: _____

SURNAME _____		FIRST NAME _____	
MIDDLE NAME _____		EXTENSION NAME _____	

THIS FORM IS NOT FOR SALE

RSBSA

Registry System for Basic Sectors in Agriculture

Pagpalista sa RSBSA

Mag-uuma

Kinahanglan nga ang mag-uuma moduol ngadto sa *City* o *Municipal Agriculture Office (CAO/MAO)* aron magpalista sa RSBSA ug sundon ang mga mosunod nga proseso:

- 1 Ipakita ang balido nga dokumento nga nagpamatuod nga ikaw adunay basakan o gabasak
- 2 Pil-apnan ug pirmahan ang RSBSA *enrolment form*

Accreditation

Organisasyon

Ang matag organisasyon nga gusto moapil o magpa-*accredit*, kinahanglan nga mo sumite niining mosunod ngadto sa *DA Regional Field Office (DA-RFO)*:

- 1 Sulat-katuyoan
- 2 Balido nga sertipikasyon o rehistro gikan sa nagkalain-laing ahensya nga gi-ila sa gobyerno
- 3 *Farmers' Association Profile* (listahan sa mga opisyaes, mga myembro lakip ang pirma, address ug lokasyon sa uma)
- 4 *Omnibus Sworn Statement*
- 5 Endorsement gikan sa LGU o *City/ Municipal Agriculture and Fishery Council (C/MAFC)*

Libre nga binhi sa mga mag-uuma sa duha ka sunod-sunod nga *cropping season* sugod *Dry Season 2020* sa mga mosunod nga alokasyon:

Farm size (ha)	Bags to be given (20 kg/bag)
Less than or equal to 0.5	1
More than 0.5 to 1	2
More than 1 to 1.5	3
More than 1.5	4

Mamahimong makadawat pag-usab ang mga mag-uuma sa sunod nga *program cycle* kung makab-ot ang target nga ani base sa mga mosunod:

Baseline Yield	Low Yielding Season	High Yielding Season
Irrigated		
Below 4 t/ha	4 t/ha	5 t/ha
4 t/ha and above	5 t/ha	6 t/ha
Rainfed		
4 t/ha	3.5 t/ha	-
4 t/ha and above	4.5 t/ha	-

Kini naglangkob sa tulo (3) ka nasyonal ug duha (2) ka rehiyonal nga mga rekomendadong barayti. "*First come, first serve*" ang pamaagi sa pagpili niini.

MECHANIZATION PROGRAM

Rice farm machinery and equipment

MGA BENIPISYARYO

Mga kwalipikado ug rehistradong *rice-based Farmers' Cooperatives and Associations (FCA)* nga adunay mga aktibong myembro. Ang FCA kinahanglan nga *accredited* sa DA.

Available Technologies

- Agricultural Tractors
- Farm Tillers
- Irrigation Pumps
- Mechanical Rice Dryers
- Ricemills
- Small Solar Irrigation
- Rice Harvesters
- Rice Reapers
- Rice Seeders
- Rice Threshers
- Rice Transplanters

Specialists Training

1. Rice Specialists' Training Course (PhilRice)
2. Performance Testing and Evaluation of Rice Machinery (PHilMech)
3. Resource Person Development (PHilMech) for the ff:
 - Operation and Maintenance of Rice Machinery
 - Operation and Management of Agri-Machinery Pool
4. Inbred rice seed production & certification for deputized & designated seed inspectors (ATI and BPI-NSQCS)
5. Seed testing & certification training for seed analysts (BPI-NSQCS)

Training for Trainers

1. Modernized production of high quality inbred rice/seeds (ATI, PhilRice, and PHilMech)
2. Refresher courses for rice extension workers (PhilRice, PHilMech, and ATI)
3. Operation and Maintenance of Rice Machinery (PHilMech)
4. Operation and Management of Agri-machinery Pool (PHilMech)

TRAINING FOR FARMERS, SEEDGROWERS, COOPERATIVES/ ASSOCIATIONS

1. Modified Farmer Field Schools (FFS) on modernized inbred rice/seed production (TESDA and ATI)
2. Other rice-related trainings (TESDA and ATI)
3. Inbred seed production & certification for potential seed growers (ATI, BPI-NSQCS)
4. Refresher course for seed growers (ATI, BPI-NSQCS)
5. Farm school certification & accreditation (ATI and TESDA)

Allocation of training slots is proportionate to area planted/province or, as deemed necessary, based on but not limited to level of adoption of certified inbred seeds and farm machines, yield level, production cost, and number of Agricultural Extension Workers.

EXTENSION PROGRAM Rice extension services

Ang TESDA mao ang gitahasan sa pagpatuman ug mga *scholarship program* alang sa mga mag-uuma, mga farmworkers nga nakalista sa RSBSA, lakip usab ang mga mag-uuma nga myembro sa FCA nga gi-ila sa DA nga mo-enrol sa Farmers Field Schools (FFS) nga ipahigayon sa mga Farm Schools.

UNSAON PAG-AVAIL SA SCHOLARSHIP PINAAGI SA MGA FARM SCHOOL

Farmers Field School (FFS)

1. Pag rehistro sa FFS sa mga Farm School (3-11 ka adlaw)
2. Pag-apply sa mga scholarship sa matag mag-uuma pinaagi sa mga Farm School
3. Paghatag sa scholarship
4. Pag-implementar sa mga pagbansay-bansay
5. Competency Assesment (optional)
6. Post implementation (billing sa Farm School)

MGA TEKNIKAL NGA GIKINAHANGLAN SA MGA FCA ARON MAMAHIMONG BENEPISYARYO

1. Ang kinatibuk-ang basakan sa regular nga mga myembro kinahanglan nga dili mo-ubos sa 50 ka ektarya.
2. Kinahanglan nga mokabat og 100 ka ektarya nga basakan sulod sa *peripheral barangays* sa gi-ingon nga lokasyon alang sa mga *agricultural machineries* og *postharvest facilities*.
3. Kinahanglan nga adunay kapasidad nga mopadagan ug moatiman sa mga makinarya ug mga kagamitang pang-uma ug andam usab nga moapil sa mga pagbansay-bansay.
4. Kinahanglan nga andam mohatag ug balay-silonganan sa mga makinarya isip counterpart sa proyekto.
5. Kinahanglan nga andam mopadagan sa proyekto subay sa gitakdang sumbanan:
 - Mosubay sa gisugyot nga service fee.
 - Mopadagan ug modumala sa proyekto gamit ang hiniusang sistema sa pag-atiman sa mga makinarya ug mga kagamitang panguma
 - Andam moapil sa mga nagkalain-laing pagbansay-bansay
6. Kinahanglan nga nahi-uyon sa mga katuyoan ug mga gimbuhaton sa maong proyekto.

Mga Kinahanglanong Isumite

1

Sulat-katuyuan ug resolusyon gikan sa asosasyon nga buot mo -avail sa mga makinaryas ug mga pasilidad ug nga andam usab mohatag ug balay-silonganan isip counterpart.

2

Farmer Association/ Cooperative Profiles
 - Listahan sa mga myembro ug ang gidak-on sa basakan nga gitikad
 - Imbintaryo sa makinaryas ug uban pang impormasyon mahitungod sa operasyon sa kooperatiba o organisasyon.

3

Certificate of Accreditation gikan sa DA.

BORROWER	ELIGIBLE PURPOSE	LOANABLE AMOUNT
Individual Farmer/ Member Borrowers	- Purchase of farm inputs - acquisition of machineries and equipment, including mechanical dryer	Up to 90% of the total project cost
Cooperatives	- Purchase of farm inputs - acquisition of machineries and equipment, including mechanical dryer - Establishment of facilities - Relending to small rice farmers listed in the RSBSA - Rediscounting of existing loans of small rice farmers listed in the RSBSA	

SCHEME	FACILITIES	RATES
Direct Lending	Short Term Loan/ Long Term Loan	2% per annum
On-Lending	Relending/ Rediscounting	0% per annum Effective pass-on rate to end-borrowers shall not be more than 6% Per annum

COMPONENT	COST SHARE
ERCA- RCEF	90%
Borrower's Equity	10%

Kinahanglanong Dokumento sa Matag Mag-uuma

1 *Loan Application Form*

2 Kopya sa usa (1) ka balidong ID o *Barangay Certification*

3 *Sworn affidavit and/or certification of no outstanding loans* gikan sa mga nagkalain-laing lending institutions/ DA-ACPC sa susamang proyekto.

Kinahanglanong Dokumento sa Matag Kooperatiba

1. Loan application
2. Certificate of Accreditation gikan sa DA
3. Kopya sa Certificate of Registration gikan sa CDA
4. Listahan sa mga opisyaes ug mga empleyado
5. Bio-data ug ID sa mga opisyaes, mga empleyado ug mga Board of Directors
6. Board Resolution nga naghatag og pagtugot sa kooperatiba nga mohulam lakip ang mga authorized signatories niini
7. Audited Financial Statement (FS) sa miaging tuig; o, latest interim FS sa mga bag-ong nagsugod;
8. Business Plan/ Consolidated Farm Plan and Budget, kung naa
9. Business permit sa kasamtangang tuig

Indibidwal nga
Mag-uuma

DA-accredited nga mga
kooperatiba diin mga
mag-uuma sa humay
ang mga miyembro niini

Eligibility Criteria

Indibidwal nga mag-uuma

- Rehistrado sa RSBSA
- Walay outstanding loan sa ubang formal lending institutions ug DA-ACPC credit conduits sa susamang proyekto
- Nakatambong og mga teknikal nga pagbansay-bansay kalabot sa humay

Farmers which have already availed of assistance in the seed and mechanization components are not eligible to avail of RCEF loans unless the loan being applied shall be used to finance another rice-related project.

DA-accredited nga mga kooperatiba diin mag-uuma sa humay ang mga miyembro niini

- Kinahanglan nga rehistrado sa Cooperative Development Authority (CDA)
- DA accredited
- Adunay maayong rekord ang kooperatiba ug ang nagdumala niini
- Kinahanglan nga adunay lig-ong suporta ang opisina niini ug adunay klarong *operational structure*
- Kinahanglan nga magpakita og maayo nga operasyon ug dagan sa pagpanalapi
- Dili molapas sa 25% ang *Past Due Loan Ratio*
- Makapakita og *Certificate of Compliance* gikan sa CDA, kung gikinahanglan
- Nituman sa gikinahanglang kapital sa CDA o di moubos sa PhP 30,000
- Adunay maipakita nga track record nga magpamatuod sa gisugyot nga proyekto
- Nakatambong og mga teknikal nga pagbansay-bansay kalabot sa humay.

Cooperatives which have already availed of assistance in the seed and mechanization components are not eligible to avail of RCEF loans unless the loan being applied shall be used to finance another rice-related project.

Mga Sumbanan alang sa Member-Borrowers (alang sa relending/rediscounting)

- Rehistrado sa RSBSA;
- Bag-ong sub-promisory notes;
- Naka-apil sa teknikal nga pagbansay-bansay nga may kalabotan sa humay.

Kantidad nga Pwedeng Mautang

Mokabat sa 90% nga kantidad ang pwedeng mautang.

Example 1: Kung manginahanglan ang mag-uuma og PhP 55,000 aron igasto sa usa (1) ka ektarya nga basakan, mamahimo siyang makahulam hangtud sa PhP 50,000 nga kantidad matag ektarya.

Example 2: Kung ang mag-uuma buot mopalit ug hand tractor sa kantidad nga PhP 140,000 lakip na ang testing ug pag-deliver, mamahimo siyang makahulam hangtud sa PhP 126,000. Ang kulang nga PhP 14,000 maoy iyang idugang isip *equity*.

Interest Rate

A) Adunay fixed interest nga 2% ang loan matag tuig alang sa produksyon, pag-angkon og mga makinarya o mga kagamitang panguma.

Example: Kung ang mag-uuma mohulam og PhP 50,000 ug kung makabayad human sa upat ka bulan, adunay kini'y interes nga PhP 334 o PhP 50,334 ang iyang pagabayaran apil na ang principal nga kantidad niini.

B) Alang sa matag kooperatiba nga magpa-utang, wala kini'y tubo o interes *per annum* basta ang *effective pass-on rate* sa mga *end-borrowers* dili molapas sa 6% *per annum*.